

L' ART DEL PAGÉS

SECCIÓ AGRONÓMICA.

LA AGRICULTURA Y LA INDUSTRIA

Cuan tant d' empenyo demostran los que regeixen los destins de nostra nació desgraciada, en divorciar los dos elements de riquesa de tot poble civilisat, la agricultura y la industria, no creyém per demés ocuparnos en indicar la necessitat imperiosa de que marxín en armonía, ja que sols desarrollantse á la vegada y vivint en amigable consorci, se pot aspirar al logro dels beneficiosos resultats que proporcionan als pobles cultos y determinar lo verdader progrés com l' enteném, fomentant los interessos de totes dos sense pensar en antagonismes impossibles, ni molt menos en midas econòmicas que aturin lo progrés d' una ó altra d' aquestas primeras fonts de la pública riquesa, las nacions que marxán enfront de la civilisació.

Es senzillament absurd lo pensar en lo desarrollo de la industria sense fomentar la agricultura, que ha de proporcionar las primeras materias sobre las quals aplica l' home sa activitat; tota vegada que si li es donat lo geni de crear, no es donat al treball pacient y concienzut mes que modificar lo que la naturalesa produheix: mediant la observació detinguda dels fets que 's realisan en lo mon físich; per la aplicació de las lleys á que está subjecte la multiplicació dels sers, s' ha pogut arribar al coneixement y utilisació del cossos minerals que prestan sos serveys á la industria, y á la determinació y empleo dels sers orgánichs, animals ó plantas, sense 'ls quals no 's concibeix sisquera la existència de las modernas arts, sense 'ls quals ni es possible 'l treball, ni pot sostenirse la vida del rey de la creació.

Y es que colocat l' home al cap del regne zoológich, bé pot afirmar-se que sería ilusoria sa supremacia sobre 'ls demés sers, si fundantse exclusivament en sa perfecció corpórea, que li donaria á no dubtarho aptituts pera assimilar una part dels elements que 'l rodejan, no estigués dotat de la facultat de millorar los productes que aquestos medis naturals li suministran, demanantlshi sovint novas aplicacions y nous resultats, pera satisfacer la set incessant de progrés, inherent á son ca-

ràcter de racional. L'home que recull de son camp la daurada espiga, l' que arrenca del arbre l' anyal tribut, lo que suministra nutritivas carns cultivant los millors pastos, lo que utilisa la seda y la llana criant lo *bombix* y l' moltó, pot demanar y obté dels cereals lo midó y la cervesa, de las plantas arbóreas fustas y resinas, dels insectes mil útils productes y dels bestiaris munió de sustancias útils, además de sas parts orgánicas de tan coneguda aplicació.

De manera que no es possible fixar los límits que separan á la Agricultura de la Industria, desde l' moment en que l' home desitjós sempre de progrés tracta de taure de la naturalesa, dels sers que l' rodejan, cada dia un nou producte un medi de satisfer no sols sas necessitats, sino fins la exigencias del lucho y de la conveniencia que engendra la sociabilitat.

Si se 'ns objectés que la Agricultura no fa mes que proporcionar los materials que reb la industria pera trasformarlos, contestariam que implica tal proposició lo major desconeixement de la materia; que menguat concepte deu tenirse per qui tal sostinga de la Agricultura que 's limitaria á una simple recolecció dels productes naturals, recurrent tribus errants, los camps nous ahont la fertilitat de las terras verges pogués presentar elements naturals al grá enterrat y confiat després als agents admosféricchs, encara suposant per part del home las labors mes necessarias y per lo tant una industria indumentaria, per los instruments que precisament deuria utilisar.

Peró no es aixís, sino que desde l' moment que s' admet com axioma agrícola que la terra sols rendeix en productos lo que se li dona en adobs, desde l' moment que s' utilisa una cantitat dels elements d' aquest adob pera la nutrició animal, es precis que 's retorni á la terra per medis artificials lo que d' ella s' ha tret, si 's vol conservar sa fertilitat, es necessari que 's recorri á la industria en la confecció d' aqueixas mateixas sustancias que han d' alimentar novas generacions de la planta útil, del vegetal que, per la densitat de població, en una mateixa regió geográfica, convé reproduhir.

La evolució continúa de la materia, se 'ns dirá, d' un á altre regne, es una ley de la naturalesa y ella ha de cumplirse sense necessitat de que vinga la industria ab sos productes y ab sas máquinas; que l' art no ha d' ajudar á la naturalesa y sobre tot que será en vá quant intenti pera modificarla, si la vol contrariar; es molt cert, la materia es una, en sas incessants evolucions passa d' un á altre dels regnes orgánichs, del vegetal passa al animal, y d' aquest al regne mineral; absorvida per las plantas sofreix sa completa elaboració en l' organisme dels animals que en estat de máxima composició la cedeixen al regne inorgánich, que la té com en depósit provisional.

Es veritat que 'ls sers que viuen, composan, agrupan àtoms y moléculas que en virtut de la fermentació's resolan en cossos mes senzills del mon inorgànic, que 'ls retorna mes tart al ser organísat, en aquesta rotació continua, metempsícosis eterna de la materia una sola vegada creada pera tenir fi una sola vegada: es evident que separada la forsa vital los sers animals y las plantas, deixan sos elements á mercé de la forsa, física, y que la nutrició y la vida de nous sers orgànics; son consecuencia necessaria del paro en la nutrició, y la vida de sers anteriors; però també es cert que segons la direcció, que está en la mà del home indicar en molts cassos als separats elements, té lloch la seva gènesis; també es un fet positiu que 'l treball y la industria facilitan la reunió dels elements de fecunditat de las generacions que foren, en punt y proporció á las necessitats y desitj del home; y es per fi veritat demostrada que per l'art s'aprofita 'l ser intel·ligent, d'aquestos elements dispersats d'altre modo en lo sí de la terra, en lo fons del océano y en las capas inferiors d'aquest altre océano que rodeja 'l planeta y del qual no son mes que fragments ó masses condensadas, en expressió de Dumas, las plantas, objecte preferent del agricultor.

No es per tant la agricultura mes que industria agrícola, en quant se tracta de la aplicació dels principis de la ciencia; y fora d'aquest terreny una simple y estéril abstracció, sens entrar en la consideració del contrasentit en que s'incurreix al incluír en la agricultura y la industria, es digne de notarse que revela una tendencia contraria al progrés, que es la unitat de las ciencias en la esfera intelectual y contraria al foment dels interessos que son la base de la riquesa dels pobles, lo crear diferencias y encara antagonismes entre 'ls elements de producció que ho son de sa vida y de sa prosperitat, la agricultura y la industria, que reconeixen igual fonament en la ciencia, que's desenvol·lan per iguals medis y que conspiran al mateix fi.

FRANCISCO DE P. BENESAT.

APUNTACIONES

SOBRE LAS CULLITAS DE BLAT

Lo grà de totas classes, per habitant, que es exportat dels paissos ahont abunda ab destino á altres paissos que 'l necessitan, segons lo balans general del mon desde que aquesta estadística's prepará. es en fanegas: 5 dels Estats-Units; 4'34 d'Australia; 3'97 de Dinamarca; 1'50 de Russia; 1'46 del Canadà;

1'10 d' Alger; 0'84 de Turquia. Grecia, etc.; 0'78 d' Austria: 0'30 d' Espanya; y 'ls paissos que reben l' excés d' aquestas nacions: son: Inglaterra 8'12; Bélgica 5'59; Fransa 4'08; Holanda 3'75, Alemanya 2'56; y Portugal 1'19.

Ademés, Italia que no importa mes que 0'17 y Suecia—Noruega 0'30. En quant á la India, la gran quantitat que falta pera las necessitats de sa població, se compensa per la gran producció d' altres grans y del arrós, mentres que la petita població de Dinamarca produheix un sobrant de 4 fanegas y 67'65 lliuras de carn per habitant, tan gran es l' excés de la oferta sobre la demanda en aquest país.

Lo poder de germinació de la naturalesa, no sofreix interrupció durant los 12 mesos de l' any, ni per un sol dia á pesar de que la major part de la terra aprofitada 's troba en l' hemisferi Nort y per aixó la estació compresa desde Maig á Setembre es lo temps principal pera la cullita del mon.

Janer.—Aquet mes veu acabar la cullita en la major part dels districtes d' Australia, fentse ja carregaments del grà de la nova, en tant que la veu comensar en la Nova-Zelanda, Xile y algunas altres de las Repúblicas del Sud d' América.

Febrer y Mars.—L' alt Egipte y la India comensan la cullita y la continuan durant aquets dos mesos.

Abril.—Aumenta 'l número de paissos que comensan sa recolecció, com Siria, isla de Xipre, Baix Egipte, Cuba, Mejich, Persia y Assia Menor.

Maig.—Es temps molt ocupat en l' Assia Central, Persia, Assia Menor, Alger, Siria, Marruecos, Tejas, Florida, Xina y Japó.

Juny.—Ocupa 'ls segadors en California, Oregon, Sud dels Estats—Units, Espanya, Portugal, Italia, Hungría, Turquia, Rumelia, Sud de Russia, Estats Danubians, Sud de Fransa, Grecia, Sicilia, y en Kentucky, Kansas y Colorado.

Juliol.—Veu comensar la cullita generalment en los estats del Sud, del Est y Centre d' Inglaterra, en l' Oregon, Nebraska, Minnesota, Iowa, Illinois, Indiane, Michigan, Ohio, Nova-Inglaterra, Nova-York, Virginia y l' Alt Canadá, en Fransa, Alemanya, Austria, Italia, Suissa, Hungria y Polonia.

Agost.—Continua la recolecció en lo Regne Unit, Fransa,

Alemanya, Bèlgica, Holanda, Manitoba, Baix Canadà, Dinamarca, y Polònia.

Setembre.—Regeix Escòcia, part d'Inglaterra, Amèrica, Suecia, Nort de Rússia, y en Fransa 'l blat que ha quedat atrassat se sega.

Octubre.—Veu recolectar blat, ordi, etc., en Escòcia; blat de moro en Amèrica.

Novembre.—Comensa 'l temps de la sega, en lo Sud del Africa, Perú y Nort d'Australia, y en

Desembre.—La República Argentina, Xile y Sud Australia comensan sa recolecció.

(De *La Industria Harinera Moderna.*)

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA

DEL CULTIU DEL TARONJER A VALENCIA.

Plantació.—Solen plantarse 'ls tarongers deixant entre uns y altres una distancia de 20 ó 30 pams valencians, entran de 300 á 350 peus per hectàrea. Los tarongers se treuen dels viviers als dos ó tres anys d'edat, empeltats ja. Empelts en peu de poncemer, se compran á 3 ó 4 rals peu: los mandarins á 6 rals. Empelts en taronjer silvestre, son més resistents á las malalties y costan 6 y 8 rals respectivament. Pot calcularse de 5 á 10 rals per gastos de plantació de cada peu (cava de la terra á un metre de profunditat, obrir los sochs y colocar y enterrar los plansons).

Cultiu en los sis primers anys.—*Associació de cultius.*—Al quart ó quint any de plantats, produheixen ja una renda apreciable; al séptim produheixen l'equivalent d'una cullita de cereals: entre 'ls catorze y vint anys entra 'l taronger en plena producció.

Los gastos de cultiu, quan los tarongers no donan fruyt encara, consisteixen en 2, 4, 6 y 8 rals de guano per peu en los quatre primers anys, respectivament; quatre rellas y quatre cavas de peu per any, 3 rals. Afegixis lo preu del aygua ó de la bomba ó sinia y motor ab que s'extreu y 'ls jornals necessaris. pera son rego setmanal en estiu.

Aquestos gastos no recauen del tot sobre 'l capital: primer, porque ja 'l quart any se deixa la flor en las *haldas*, y cada una produheix algunas lliuras de fruyt; al any següent, algunas arrobas; segon, porque 's segueix cultivant de verduras la terra, com un hort ordinari avans de la plantació; patatas, fabas, melons, fruyts de terra, fins blat de moro; están condempnats lo blat, l' ordi y 'l ferratje; se deixa al voltant de cada peu un espay lliure de cinquanta centímetres al principi, que va augmentant d' any en any fins arribar á un metre ó més

Aquesta associació de cultius, en la primera edat del taronjer, dona lloch á combinacions curiosas de dret. En moltes localitats de la provincia d' Alicante, com Callosa d' Ensarriá, Altea, Alfás, Nucía, Polop y altrás, cedeix á vegadas al propietari lo profit del terreno *à mitjas* fins que 'ls taronjers recent plantats en ell tingan tres anys; *per enter*, sens cap participació en los productes anyals que l' arrendatari obtinga del terreno, fins als set ó vuyt anys, sens més condició que la de no sembrar farratje ni cereals, mantenir las distancias convenientes y suministrar á la terra las labors y adobs que son necessaris al taronjer. La part que 'ls taronjers prenen dels fems ó adob, del rego y de las labors que l' arrendatari fa ó posa pera sos cultius herbacis, constituheix la renda del propietari, quí 's troba ab un taronjerar format y recull sos fruyts, sens haverse cuydat més d' ell desde 'l moment de la plantació.—Altra combinació en que no 's separan los profits del terreno y del vol, es freqüent en la Plana de Castelló: l' arrendatari fa la transformació d' hort en taronjerar, plantantlo per son compte (sens renunciar per aixó á cultivar verduras entre las líneas d' arbres durant los primers anys), satisfent al propietari la mateixa renda que avans de la plantació en los nou ó deu primers anys, y partint ab ell la cullita en los anys successius, com á parcer mitjer.

Passats los sis anys (en alguns llochs passat lo quart) se deixa la terra enterament lliure.

Rendiments del taronjer.—Convertit un camp en taronjerar, sia que fassi la plantació l' arrendador en las condicions ditas, sia que la fassi 'l duenyo y la cultivi per sí ó la doni en arrendament per un preu alsat, ó la confihi á un parcer que posa 'ls

adobs, las labors, y 'ls cuidados (totas aquestas formas están en us), pot calcularse un benefici mitj anyal de 2,000 á 6.000 rals per hectárea.

Heus aquí un compte procedent de la provincia d' Alicante: pera un taronjerar de tres fanegadas, (24 áreas 93 centiáreas d' extensió).

Gastos.—Guano: 400 rals.—Una cavada entre Febrer, 80.—Duas entre-cavadas, 80.—Aygua y cequiatje, 40.—Treball de regar, 20.—Impostos, 120.—Total, 740.—Lo fruyt se ven en l' arbre y 'ls gastos de recolecció son de compte del comprador.

Ingressos.—Ocupan las tres fanegadas 90 taronjers que produhirian en plé desarrollo, 45 milers de taronjas: pero un 10 per cent d' arbres solen quedar raquítics y desmedrats, deventse descontar per aquest concepte cinch milers en la producció. Per milers, se ven á 70 rals miler, terme mitj. Per arrobas á 8 ó 9 rals en Febrer; á 14 ó 16 en Juny; excepcionalment á 20. Lo fruyt caygut en terra, á ral y mitj. En una arroba entran de 60 á 90 taronjas. Producte brut, 2,800 rals.

Producte líquit (no contant l' interés de la terra), 2,060 rals las tres fanegadas ó sia, 8,240 rals per hectárea. Aixó en anys de regular cullita, sense ventadas que fassin caure 'l fruyt y ab bona sortida en lo mercat. Lo càlcul sembla exagerat, pero procedeix d' una persona consagrada especialment á aquest género de cultiu y molt experta en contabilitat.

Hi ha que tenir en compte que 'l cultiu se fa ordinariament per los mateixos propietaris, y quan no, los masovers son poch exigents. En la provincia de Valencia, 'l cultiu per masovers se troba més estés, y sos drets son tals, que en algunas parts l' arrendament se confon ab las enfiteusis, si no comprén tal vegada una verdadera participació en lo domini. Potser, degut á aixó los càlculs procedents de la provincia de Valencia suman un producte líquit menor que 'ls de la provincia d' Alicante.

Los agrónomos que han escrit sobre del taronjer suposan per terme mitj 20 á 25 taronjers per fanegada y 300 á 1000 taronjers per any y peu ó sia 400 á 500 arrobas de fruyt per hectárea. Gastos per any, 200 á 240 rals. Convertit un hort en taronjerar, li calculan un benefici de 1600 á 2000 rals per hectárea, ó sia del 15 al 25 per 100 dels gastos de cultiu é impostos. Pero aqueix

producte 'l donan los admetllers y oliveras; y 'ls propietaris arrencan oliveras y admetllers pera plantar taronjers.

No es raro trobar arbres que produheixin 50 arrobas de fruyt. En Carcagent n' hi há que han produhit en un any 100 arrobas, ó sia 30.000 taronjas. Com á cas raro y excepcional se cita un péu que ha alcansat la xifra de 38.000 taronjas. En terras de molt sobressalient calitat, y gastant molt en adobs y labors, s' arriban á obtenir cullitas de 100 á 350 milers de taronjas per fanegada, pero aquestas may poden pendres per expressió d' una regla general.

Un taronjער en plena producció 's justiprehua en 8.000 á 12.000 pessetas hectárea. Escepcionalment ha arribat la bojería d' alguns capitalistas, á pagar l' hectárea á 15.000 y fins á 18.000 pessetas; tribut rendit á la moda, que porta al seu darrera, com merescut cástich, la ruina. En la ribera del Júcar, un hort que valgui 1.500 pessetas fanegada, aumenta son valor fins á 2.500, poblat de taronjers. En Gandia, la terra d' horta de primera, que 's ven á 3000 ó 3500 rals fanegada, val 4.000 á 4.500, plantada de taronjers en plena producció. Una tercera part d' augment es també l' ordinari en la provincia d' Alicante.

JOAQUIM COSTA.

NOVA MANERA DE CONSERVAR LO BLAT.

Publiquém una carta de Girona, firmada per D. Joseph Sala y Arnella, germá del malhaurat agrónomo y agricultor Don Francisco.

La importancia que revesteix no hi ha porque recomanarla, puix que nostres lectors podran ferse 'n ben bé carrech, ja que la posém á continuació.

«Gerona 24 de Juny de 1882.—Sr. D. Francisco X. Tobella y Argila.—Molt senyor meu: Encara que no tinch la honra de coneixe 'l personalment, no puch menos de comunicarli una cosa curiosa.

Una casualitat ha posat avuy á mas mans lo número 20 de l' any primer de sa publicació del periódich, fundat y dirigit per vosté, titolat L' ART DEL PAGÉS; y com en sa «Secció d' agricultura práctica» he vist y llegit l' article: «*Modo de conservar lo blat,*» he determinat enviarli un

poch d'aquet cereal que lo mes d'agost vinent ne ferán 25 anys se conserva envolt ab paper de periódich.

En lo mes d'agost de l'any 1857 ab mon germá Francisco (e. p. d.), Director que llavors era de la Granja Escola de la provincia de Gerona, situada en Fortianell, convinguerem en guardar un poch de blat extranger, millor dit, no procedent de Catalunya, cullit en dit any, del que n'havia sembrat cosa d'un picotí en lo mes d'octubre de l'any anterior, per sa aclimatació en lo país; y lo guardárem ab l'intenció de conservar-lo, per espay de catorze ó quinze anys, á fi de saber si, transcorregut dit temps, conservarvaria la sua part vital, ó sia de fructificació.

En lo mes de Setembre de l'any 72 escriguí á Francisco dihentli havia desenvol't lo blat guardat desde l'any 57, y pensava sembrarlo en una horta, puix que l'havia trovat tan sencer com en lo dia de posarlo á guardar; però contestantme mon germá no ho fes, que ell pujaria á Figueras pera celebrar junts las festas de Nadal, que al regressar á Barcelona s'emportarian lo paquet pera ferlo veure als senyors consocis del Institut agrícola catalá de Sant Isidro y faria que fos sembrat en La Granja Experimental de Barcelona. Mes l'home proposa, y la Divina Providencia vingué á disposarho conforme á sa immutable llei establerta per quiscuna de las criaturas, separant de Francisco sa part espiritual d'aquesta vall de miserias lo dia 21 del mes de desembre del dit any 72. La inesperada noticia de la sua irreparable pérdua me feu olvidar lo blat y altres cosas, y aixís es que 'l paquet se quedá en lo caixó fins fa pochs dies que registrantlo per altre objecte, aparegué á ma vista, é incontinent fou desenvol't, trovant lo grá en l'estat que l'haviam envolt posantli jo la nota següent en l'interior de l'envoltori: «Recogido en terreno de la Granja Escuela de Fortianell, dirigida por el que suscribe en agosto de 1857.» Mon germá firmá: F. Sala.

Tres parts he pensat fer del expresat cereal: una pera vosté, altre pera l'Institut de Sant Isidro; aquesta irá ab lo envoltori autentic; la de vosté, ab paper comú, y d'una y altre 'ls ni será portador 'l dependent del expresat Institut, Manel Gonzalez, y la tercera part son servidor me proposo sembrarla en lo jardí de la Debesa d'aquesta ciutat, si se'm permet, fentho en lo mateix dia que vosté y l'Institut de Sant Isidro se dignin comunicarme lo voldrán sembrar, que aixís, en cas de naixer, podrém donarnos mútuo coneixement de son desenrotllo.

Com vosté veurá, lo grá se trova perfectament conservat, y pot ser seria aqueixa la millor manera de conservar los cereals, puix que 'l temps nos ho ha demostrat, es dir, voltejar ab paper 'ls canats per la part interior, posarhi 'l grá en estat fresch y taparlo també ab paper á fi evitar lo contacte de la atmósfera.

Dispensi las faltas per lo poch versat á escriure en catalá, y queda de vosté afm. S. S. Q. B. S. M.

JOSEPH SALA Y ARNELLA.

Agrahim molt la deferencia del Sr. Sala envers nosaltres y no podém menos de donarli las gracias per semblant oferta que al estimém en tot lo que val.

SECCIÓ DE VARIETATS

LO NIU

En un cap de brot penjat
y pel fullam abrigat
l' oreig suau me gronxava
y ufá y alegre 'm burlava,
de qualsevol tempestat.

Del rossinyol mes pulit
era lo festós bressol.

¡Ab quin goig l' he protegit!
Mes al véures plomissol
l' ingrát, lluny de mí ha fugit.

Lliure, sens gens de recansa
ta volada vas emprendre...
«Tornará» 'm diu la esperansa.
¡Oh! may arrivis á entendre
lo que vol dir anyoransa!

Burlares tot mon afany:
ja tens llibertat completa.
Si no caus en cap parany
fes, al menys, com l' aureneta
que retorna al niu cad' any.

¡Torna! 'Ls demés aucellets
sos mes dolsos refilets
han parat quan no t' han vist.
¡Si 'l bosch vegessis que trist
es densá que tu no hi ets!

He vist venir la tardor
y d' aquell passat amor,
ben prest no 'n té de quedar
ni lloch ahont resguardar
del fret sa suau escalfor...

Ja 'l vent ab mi no batalla;
n' abat ab un munt de brossa
y fullam que ab mi devalla;
ja la terra 'm don la fossa
y 'l fullam sech la mortalla...

He alsat al cel la mirada
y he vist tot' una volada,
d' aucells, que corrian pú
contra 'l curs de la ventada;
mes cap d' aquells eras tú.

¡Oh! be prou que passarás
y ab pena 'l niu cercarás
que va esser ton bressol
y trist te penedirás
d' haverlo un jorn deixat sol...

Mes si t' espanta 'l temps d' ara,
al peu de ma fossa para;
enretira algunas fullas
y veurás que mas despullas
per tu servan caló, encara.

S. FARNÉS.

NOTICIAS AGRÍCOLAS

Telégrama important.—Vegis lo que l' «Institut Agrícola catalá de Sant Isidro» dirigí al president del Consell de Ministres y la contestació d' aquest.

Madrid.—Excm. Sr. President del Consell de Ministres.—Enlassadas indisolublement Agricultura é industria, si «Institut Agrícola catalá de Sant Isidro» acudí en favor de la Industria quan la considerá amenassa-

da, avuy acudeix en defensa propia, atacadas diversas produccions é industrias agrícolas per lo projecte de lley d' introducció de primeras materias.

L' Institut suplica detinga Govern fatal pendent que conduheix á ruina inevitable á Agricultura é Industria; y protesta ardentment contra aquestas midas dictadas, unas en perjudici de productes agrícolas, com cá-nems, oli de olivas que sufrirá consecuencias de rebaixa de drets á altres olis vegetals; altres en perjudici del bestiar, admetentse, casi lliures, llanas extranjeras, quan Fransa no admet nostres bestiar; en perjudici altres de la boteria del país, figurant botas com primera materia en lo projecte.—Interí Institut acudeix instancia, s' adelanta pregar al Govern, consideri l' abisme á que llensan Agricultura é Industria antipatrióticas teorías, y 's serveixi retirar projecte de lley presentat al Congrés.—Lo President, Marqués de Camps.

En contestació al anterior telégrama, rebé lo senyor President del «Institut Agrícola,» l' següent expedit per l' Excm. senyor President del Consell de Ministres.—«En vista de las reclamacions que han surgit ab motiu del projecte de lley de lliure introducció de primeras materias, lo Govern que tracta de favorir y no de perjudicar los intereses materiales del país, ha acordat que no 's discuteixi 'l projecte sense sentir totas las reclamacions y á tots los interessats.—Lo que tinch lo gust de manifestarli pera sa satisfacció.»

Nova societat.—En la important ciutat de Sagunto 's tracta de crear una societat de segurs contra 'ls danys y perjudicis que sobrevingan en los camps, y al efecte han sigut presentats en lo govern civil pera sa aprobació los estatuts que la han de regular.

Nova planta.—Un industrial francés ha descubert una planta silvestre coneguda ab lo nom de *Farfetone*, que conté una fibra blanca y finissima, ab la qual se poden fabricar telas que imitan perfectament la seda.

Aquesta planta 's reproduheix ab facilitat en los terrenos mes fluixos; abunda especialment en los monts y en Italia 's trova en gran cantitat.

Lo *Farfetone* té canya senzilla, las fullas opostas y oblongas, y la flor está coronada d' un plumall brillant y blanch, subjecte á una planta lliure

En Italia s' ha intentat utilisar lo plumall que dona una especie de cotó brillant; però aquestas probas no han produhit resultats satisfactoris, perque 'l fil obtingut es molt fluix pera teixirlo sol, y barrejat ab altres fils debilita la tela. No es, per lo tant, del plumall, d' ahont s' ha d' obtenir profit, sino de la fibra que s' extrau de la canya, que 's prepara ab lo llf y la estopa, quals fils aixís obtinguts, donan la suavitat y brill de la seda.

Vegetació eléctrica.—Lo Dr. William Siemens, de Lóndres, acaba d' aplicar la llum eléctrica á la vegetació durant la nit. Aixís ha pogut recullir pressechs, maduixas y altres fruyts d' estació tant en hivern com en estiu. Los agricultors van á poder disposar d' una forsa preciosa, perque aquesta aplicació ofereix un gran interés, y 'ls golosos no serán de fixo 'ls ultims en apreciarla.

Lo Dr. Siemens ha observat que la planta 's crema si queda exposada directament á la llum eléctrica, y aquesta acció destructora, es deguda als raigs de llum ultra-violetas d' alta intensitat; aixís pera evitar aquest grave inconvenient, interposa entre la planta y 'l foco eléctrich un cris-

tall transparent que cobreix la planta á la meytat y absorbeix los raigs destructors.

També ha probat ab sos esperiments que las plantas poden creixer constantement, dia y nit, lo qual no es la opinió dels botánichs, quins pretenen en general, que 'ls hi es indispensable 'l descans. No, las plantas no tenen necessitat d' altre repós que 'l d' hivern.

Los inglesos podrán alegrarse d' aquest nou descobriment, ells que 's veuen tan privats del sol y per consegüent de las primeras fruytas, porque van á poder lluytar ab los paissos mes privilegiats.

Gandesa.—S' ha comensat á batre, y encara que 'l rendiment en grá es bastant regular, la cullita sempre será pobre: porque en la sega sortiren molt pocas garbas, de modo que en pochi dias s' acabará de batre.

També 's queixan molt los pagesos de las olivas, que van desapareixent de dia en dia, efecte de la pertinás sequera.

Baix-Aragó.—No gayre bonas noticias se reben d' aquest punt, respecte á las olivas, tementse, si no plou, que es molt difícil en aquesta estació, no pogan resistir las calors del estiu, y que cuan arribi la época de granar, s' esperimentin totals pérduas.

REVISTA VINÍCOLA

En res ha variat la situació d' aquesta plassa desde nostra revista anterior, seguint la completa paralisació en las operaciones, però sostenint ab fermesa 'ls preus los tenedors de las classes superiors, fluixejant pe'l contrari las mes inferiors. En los demás mercats catalans, continua també la mateixa calma, habentse operat ultimament una mica en Tarragona en bonas classes.

Los preus en aquell mercat segueixen á 35 pessetas carga 'l Priorat superior y de 30 á 30 y $\frac{1}{2}$, mes inferior. Vendrell de 21 á 27 pessetas segons classe. En Cervera y Vilanova y Geltrú los preus oscilan entre 30 y 32 pessetas la carga. Per la part del Ampurdá las bonas classes de color se sostenen á molt bons preus.

Respecte al mercat francés es difícil preveure la influencia que la nova lley tindrà en lo nostre. Sos defensors sostenen que será grandíssim, puix desde 'l moment en que 'l comerciant francés puga dotar á sos vins de nova forza per medi del encabessament, no necessitará acudir als mercats estrangers en busca de vins mes rics que 'ls vins francesos. No recordan los que tal diuen que, á mes de la major quantitat, d' alcohol hi há en nostres vins altres elements com son lo color y la dolsor, que l' refors no pot donarlos hi.

Nostres vinicultors no deuen olvidar que, com moltes vegadas los habem dit, son pervenir no está pas en seguir exportant á Fransa la que podriam dir primera materia, sino en millorar los procediments de conreu y de vinificació, pera que arribi un dia en que los vins surtin de mans del culliter espanyol en disposició de competir ab 'ls millors d' altres payssos; que elements de sobra tenim per' aquesta empresa.

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13, baixos.